

Genu(s)teoretikerna har lärt sig maktens arrogans

| av Elise Claeson

Tystnad är en bra härskarstrategi. Det har statens genusforskare lärt sig. Kritiker avfärdas som antingen okunniga eller personlighetsstörda.

– JAG BRYR MIG INTE OM FAKTA, jag bryr mig bara om vad folk gör, sa genusteoretikern och teatervetaren Tiina Rosenberg när hon fick frågan om hur hon ställde sig till biologiska fakta om könen. Platsen var en fullsatt aula i Lärarhögskolan i Stockholm. Det var Genusdag och ämnet var "Den skolade sexualiteten".

En helt vanlig dag i den svenska högskolan. Det finns förmodligen inte en enda läroanstalt i Sverige som inte har haft en genusdag eller ett genustema i sin verksamhet. Vi lever i genus-väckelsens tid. Den som inte har den rätta genus-tron är illa ute. Särskilt inom högskolan.

När Centrum för Genus och Utbildningsvetenskap och Gaystudenterna vid Lärarhögskolan arrangerar en Genusdag handlar det mer om tro än om vetenskap. Tiina Rosenbergs avfärdande av fakta är ett tidens tecken. I postmodernismens Sverige tycks alla värden vara relativa. Så varför skulle vi tillmäta biologiska fakta större vikt än "vad folk gör"?

De blivande lärarna applåderade Tiina Rosenbergs förakt för naturvetenskapen. Hennes föreläsning handlade om att sexualiteten är ett inlärt beteende och hur särskilt pojgars könsroll kan och bör skolas om. Det patriarkala heterosexuella förtrycket ska stoppas. Kanske var det därför Tiina Rosenberg var pojkklippt och bar herrkostym.

Tiina Rosenberg avslöjade att hon har ett marxistiskt förflutet. Hon är dessutom känd som queerteoretiker. Klasskampsteorier kan lätt omvandlas till könskampsteorier. Allt handlar om ideologi – inte om vetenskap. Fast många av teoretikerna vill kalla sig forskare. Då är det lättare att få ekonomiskt stöd från staten.

Ingen i aulan tyckte att det var konstigt att en akademiker struntar i vetenskapliga fakta. Ingen protesterade, eller också vågade inte någon protestera. I en aula full av genusfrälsta vill ingen vara biologist. Tiina

Rosenberg sa något nedsättande om biologism och fick fler applåder.

I pausen talade jag med en gymnasielärare i naturvetenskapliga ämnen. Han tyckte sig känna igen stämningarna från 70-talets vänstervåg på högskolorna: likriktningen, dogmatismen, ovetenskapligheten. Han upprördes över föraktet för vetenskapen. Men han protesterade inte i aulan.

En svensk akademiker tiger och lider.

RÖR INTE VÅR STATSIDEOLOGI!

Jag fick anledning att erinra mig Lärarhögskolans Genusdag när jag ungefär en månad senare läste Susanna Popovas uppmärksammade bok *Elitfeministerna* (Bonnier Fakta). Popova beskriver nämligen samma akademiska tystnad som jag upplevde på Lärarhögskolan.

Ytterst få akademiker har vågat kritiskt granska radikalfeminismen och den feministiska genusforskningen i Sverige före Popova. Den som vågar, riskerar att bli smutskastad. Statsvetarprofessorn Bo Rothstein har råkat mest illa ut. Han avfärdas ofta som en störd person av genuseliten.

Popova har också blivit angripen. Men på ett annat sätt – hon är ju kvinna. Genusdebatten sker idag i princip på radikalfeminismens villkor ("alla män förtrycker alla kvinnor"). Det gör manliga kritiker diskvalificerade från början. Även om de är professorer.

En bok, som stör den rådande ordningen, blir ofta ihjältigen, men så blev det inte för *Elitfeministerna*. Det blev ett fasligt ståhej. Det beror förmodligen på att Popova är en etablerad skribent med goda kontakter i medievärlden. Ett känt förlag ger ut hennes bok. Hon kan inte avfärdas hur lätt som helst. Hela medie- och genuseliten har kastat sig över henne, debatterat och spekulerat, utan att direkt smutskasta. Hon är ju i alla fall

"Enpartistaten kan i princip kommandera fram de forskningsresultat den behagar genom forskningsanslag och utredningsdirektiv."

feminist, liberal feminist. Just det faktum att Popova är känd som en högerdebattör, gör att hennes bok ses som ett liberalt angrepp på feminismen. Hela det svenska vänsteretablissemanget, inklusive Bonnierpressen, ser det som sin plikt att försvara de angripna forskarna och radikalfeministerna. Popova har angripit en statsideologi.

Landets alla genusforskare och radikalfeministiska krönikörer kan helt enkelt inte ha fel. Hur skulle det se ut? I själva verket handlar det om något ännu allvarigare. Landets yttersta makthavare kan inte ha fel.

Regeringen och SAP ställer sig nämligen bakom en radikalfeministisk världsbild. Klasskampen har blivit en könskamp, som behöver en statsideologi att luta sig mot. Så här skrev Mona Sahlin på DN Debatt 7.2:

”Mitt parti, socialdemokraterna, har blivit feministiskt och erkänner därmed existensen av det genusystem som innebär att kvinnor som grupp är underordnade män som grupp. Det är en nödvändig samhällsanalys som innebär att vi bättre kan ta itu med orättvisorna mellan könen. För att kunna bekämpa könsorättvisor måste man först erkänna de strukturer som gör att könsorättvisorna uppstår.”

SANNINGSMINISTERIET

Eftersom den politiska makten gör samma analys som genusforskarna, känner hela den radikalfeministiska eliten att de har makten på sin sida, de har en politisk/ideologisk välsignelse från det statsbärande partiet. Därför vågar de försvara ett forskningsområde fullt av vetenskapliga frågetecken.

Forskare och politiker bildar en sorts maktsymbios där makten alltid har rätt. Genusforskningen blir ett orwellskt Sanningsministerium, som formar verkligheten så att Partiet inte kan ha fel. Partiet ger genusforskningen ideologiskt och ekonomiskt stöd så att den kan utveckla och föra fram Den Rätta Lärnan.

Alla partier har lydigt anpassat sig till denna feministiska dagordning. Likaså medierna och forskarsamhället. Därav tystnaden. Sverige lever i ett feministiskt problemformuleringsmonopol, som gör att vi tror att alla är feminister. Men så är det inte.

I samband med utgivningen avslöjade Popova på DN-Debatt (18.5) att endast 22 procent av svenska folket är feminister (Demoskop, redovisas i boken), trots att alla partier säger sig vara feministiska. Det är bara eliten som är feministisk, därav bokens titel, menar hon. Eliten är dessutom radikal-feministisk, något som svenskarna tar avstånd från. 65 procent instämmer inte i påståendet ”Alla män är medskyldiga till att kvinnor förtrycks i Sverige”.

Inga genusforskare och knappt några medier kommenterade folkets brist på feministisk medvetenhet. Vi kan konstatera att Popova hade rätt om elit-feministerna. Det finns verkligen en feministisk elit som saknar

Omedvetet offer för könsmaktsordningen. Carlo Crivelli, *Madonnan och barnet*, c:a 1480, Metropolitan Museum of Art, New York.

stöd hos folket. Men det talas det tyst om. Den i boken utpekade feministiska docenten vid Handelshögskolan Anna Wahl vägrade debattera offentligt och dömde ut Popova som ”ytlig och okunnig om genusforskning” (DN-Debatt 27.4).

MAKTENS ARROGANS

Wahls ovillighet att debattera mot Popova kan tolkas som att hon fejar ur, men också som en elitistisk markering gentemot en icke-forskare. Popova är ju bara journalist, en liberal journalist dessutom. Denna ”tystnads arrogans” (Popova DN 4.5) kan närmast beskrivas som radikalfeminismens främsta härskarteknik. Wahl vet att hon har maktens stöd (hon är särskild utredare åt regeringen) och kan strunta i en liberal journalist.

En forskare som fått ynnesten att forska fram en statsideologi kan uppvisa maktens totala arrogans gentemot sina kritiker.

Hela 39 genusforskare, varav åtskilliga kända radikalfeminister, gjorde en massiv maktdemonstration när de i en riktigt mallig artikel, avfärdade Popovas kritik. De välkomnade förstas kritisk granskning, men tyckte att de redan hade ett ”kritiskt förhållningssätt till politiken” (DN-Debatt 12.5). I sin replik vidhåller Popova sin ursprungliga tes att ”genusforskare använder sig av den politiska makten” (DN-Debatt 18.5). Vi får hoppas att Popova också menade att den politiska makten använder sig av genusforskare. Vem som utnyttjar vem mest i en symbios är alltid svårt att avgöra.

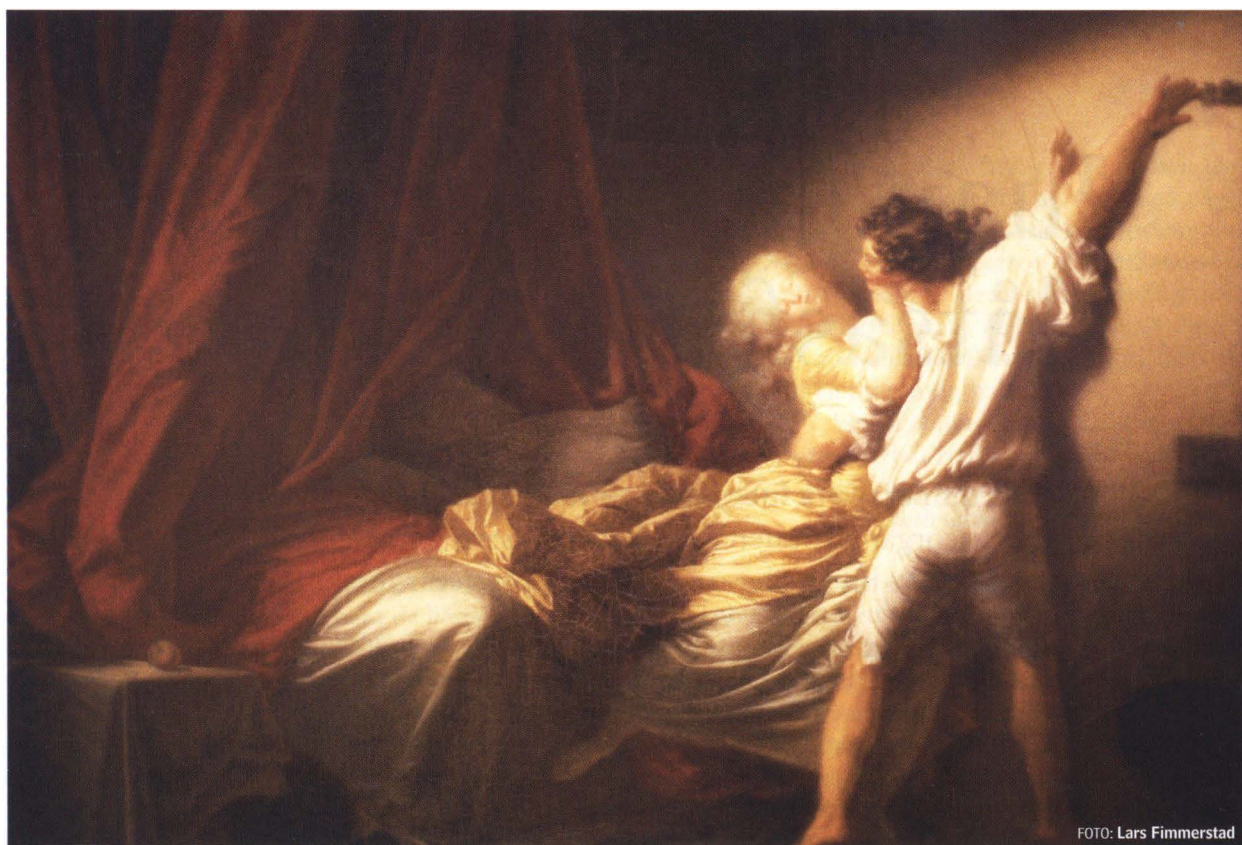

FOTO: Lars Fimmerstad

Heteronormativitet. Jean Honoré Fragonard: Le Verrou (Låset), omkr 1778, Louvren.

– Det svenska utredningsväsendet är ett enda stort AMS för våra akademiker, sa skribenten Anders Isaksson vid ett seminarium om hur regeringen styr utredningsväsendet.

– Visst försöker politiker påverka utredningar, det ingår i det politiska spelet. Men varför låter sig forskarna påverkas? undrade Bo Rothstein vid samma seminarium.

HEMLIG FORSKNING?

I båda dessa kommentarer har vi förklaringen till den akademiska tystnad som präglar genusforskningen i Sverige. Det pågår ingen öppen debatt och det är nästan omöjligt att få reda på vad forskarna sysslar med. När forskare förenas med makten blir tystnadens arrogans mycket välorganiserad.

Professor Magnus Henrekson vid Handelshögskolan vittnar om tystnadens arrogans inom den "akademiska forskningen på jämställdhetsområdet" i en fotnot (sid 16) i sin bok *Vägar till ökad jämställdhet i svenskt näringsliv* (SNS 2004):

"Det finns idag ingen sammanställning över denna forsknings omfattning och inriktning, vilket kan tyckas något förvånande med tanke på att redan 1998 inrättades en ny statlig myndighet, Nationella sekretariatet för genusforskning, som har som en av sina uppgifter att 'överblicka genusforskningen i Sverige', se vidare <http://www.genus.gu.se/sekretariat>. Vid e-post- och telefonkontakt med sekretariatet under hösten 2003 fick jag också besked om att de inte avsåg att göra någon sådan

sammanställning. Den som är intresserad av den dominerande skolbildningen inom den svenska genusforskningen hänvisas till Popova (2004)."

Popovas bok är ingen heltäckande vetenskaplig analys av genusforskningen i Sverige. Den är en journalistisk granskning av en ny maktsfär: statsfeminismen. Något som alla journalister borde ägna sig åt. Medierna borde vara fulla av kritiskt granskande genusreportage. Men medierna kryllar istället av feministiska krönikörer. Merparten av den fria pressen i Sverige har valt att okritiskt vara elitfeminismens megafoner.

Popovas bok visar indirekt att forskningen håller på att politiseras. Den fria forskaren är snart en myt. Enpartistaten kan i princip kommandera fram de forskningsresultat den behagar genom forskningsanslag och utredningsdirektiv. Åtminstone inom beteende- och samhällsvetenskaperna. Där har en ny generation av postmoderna forskare valt att lämna vetenskapen för att bli politiskt korrekta ideologiproducenter. Det senaste exemplet är bytet av utredare och "utredningsmål" i invandarmaktutredningen. Statsvetaren Shirin Ahlbäck Öberg beskriver turerna i en modig artikel i *Axess* (4/04, www.axess.se). Men hon förklarar inte varför forskarna anpassar sig till den av regeringen fastställda rätta läran. Att tänka fritt är stort, att tänka rätt har blivit större.

Elise Claeson (eliseclaeson@hotmail.com) är fri skribent och kolumnist på Svenska Dagbladets ledarsida.